

EN YRKESMUSIKERS BEKJENNELSER

Tekst: Marius Øfsti / Foto: Siri Hovland Kaldal

Det finnes alltid en yrkesmusiker nær deg. På konsertscenen, på radioen, på fredagsunderholdninga på TV og i teateret. Hvordan er det å leve av å være konstant på landeveien, og trofast akkompagnere popstjernene, teaterdivaene og TV-trynene?

Stian Lundberg og Erlend Smalås er etablerte Trondheimsmusikere som allerede i ung alder bestemte seg for å satse på sine musikalske spilleferdigheter som levebrød. Yrkesmusikere er først og fremst arbeidere, ikke kunstnere.

- Jeg spilte på Trondheim Calling i fjor, humrer Stian, det var rart å være 32 år gammel og up-

«JOBBen MIN BESTÅR AV Å TA LÅTER KJAPT, OG SI JA. ENTEN JEG FÅR BETALT ETTER TARIFF ELLER IKKE. ALLE JOBBER JEG TAR FØRER TIL NYE JOBBER.»
- ERLEND

and-coming. Stian Lundberg er kanskje best kjent som trommisen i Johndoe, men har de siste årene også gjort seg bemerket som fast trommeslager for Ida Jenshus og The South. Til dette intervjuet har han med seg sin febersyke datter som ikke kan være i barnehagen. Erlend på sin side har kontrabassen på slep, som har overnattet i Nidaros Studio for at han skulle rekke å løpe til barnehagen dagen før. De er ganske vanlige noen-og-tredveåringer, bortsett fra at de lever av musikk.

- Jeg begynte å spille i band da jeg var 13 år, standard skolefester og den greia der, forteller Stian. Jeg hadde ganske tidlig bestemt meg for å bli musiker, men det var først på videregående jeg bestemte meg for at jeg ville bli profesjonell musiker. Jeg tror det er en liten forskjell på å være musiker og på å være «rocke-musiker» eller «band-musiker». Jeg ville alltid bli musiker og forlot band-musikeren i meg en stund etter videregående. I dag er det ingen motsetning for meg mellom de to, det er blitt en styrke.

Så det var ikke suksessen med Johndoe som gjorde at du ble trommeslager på heltid?

- Jeg var utenbys noen år, og kom tilbake uten å spille fast i noen band. Jeg spilte både jazzmusikk, popmusikk og det som var før jeg begynte i Johndoe. Da kjente jeg at jeg kanskje var like mye bandmusiker, som potet eller frilansmusiker. Det ble mye med Johndoe, og mellom 2003 og 2005 hadde jeg 150-200 reisedager, og naturlig nok var det ingen andre som ringte for å spørre om jeg ville bli med å spille. Den erfaringen du får av å spille i band er likevel billetten videre til å bli musiker på heltid.

Erlend avbryter Stian, fordi han er enig.

- Den erfaringen du får ved å spille i band, spesielt det å forstå den felles rytmen, det er noe du bare får av å spille sammen med folk. En utrolig viktig ting for å kunne leve som musiker er å ikke bli en sånn Youtube-fyr. Det finnes sikkert en halv million mennesker på jorda som kan å spille Yngwie Malmsten-låter med både komp og solo og tapping på eh ellevestrengs elbass og få hundre tusen likes. Selv om du klarer dette betyr det ikke at du også mestrer andre musikalske grep, som for eksempel å akkompagnere bursdagssangen.

Erlend Smalås er kanskje mest kjent som bassist i Rasmus og Verdens beste band, men er sikkert den mest aktive og brukte bassisten, og i blant tubaisten og i blant vokalisten i Trondheim. Erlend har rutinemessig hatt over 200 spillejobber i året den siste tiårsperioden og har en rekord på hele 270 i løpet av ett år. Spesielt har jobben som teatermusiker for Trøndelag Teater vært viktig for å dekke husleia.

- Fra jeg var 16 år gammel så spilte jeg i band, skrev låter og booka dårlige jobber, kjørte stasjonsvogna til far for å gå enten litt i pluss eller litt minus som de fleste gjør.

- Det som førte til min yrkeskarriere var at jeg spilte kontrabass og tuba på Studentersamfundet på en forestilling for SIT. Som en direkte konsekvens av det ble spurt om å spille på Trøndelag Teater. Jeg begynte på Trøndelag Teater når jeg hadde spilt kontrabass i et halvt år. Etter det har

gjort teateroppdrag jevnt og trutt samtidig som jeg har spilt med masse forskjellige band.

- Det som er greit med å være bassist, jeg spiller tuba, kontrabass og elbass, er at alle som skriver låter på et eller annet tidspunkt skal spille det inn og da må de ha bass. Jobben min består av å ta låter kjapt, og si ja. Enten jeg får betalt etter tariff eller ikke. Alle jobber jeg tar fører til nye jobber.

- Det blir ganske mye rart til tider. Jeg har spilt «Lys og varme» i begravelser, tysk mellomkrigsvals med en sopran i Berlin, sigøynelåter med palestinere, serbiske sigøynere og bosniere på kultursenteret i Beograd. Å spille på Barne-TV er veldig kult når du har en tre-åring.

«JEG SPILTE PÅ TRONDHEIM CALLING I FJOR, DET VAR RART Å VÆRE 32 ÅR GAMMEL OG UP-AND-COMING.»
- STIAN

- Du er en ekte musiker!, bryter Stian inn, som selv er musikk lærer ved siden av egen spilling.

- Da jeg kom ut av bobla etter Johndoe så åpnet det seg en annen virkelighet for meg, fortsetter han. Da fikk jeg mer fokus på det yrkesmessige ved å spille i band, at man ikke nødvendigvis må være kunstner. Jeg vil heller være en arbeider. Mine mål i livet har også vært mer enn å spille trommer hver kveld. Jeg vil ha barn, og jeg vil eie mitt eget hus. Da har jeg tatt konsekvensen av det, for det krever en annen inntekt om man skal ha disse tingene i tillegg til å spille musikk. Jeg vil både være musiker og en vanlig fyr.

- Jeg regnet over det før i dag at i høst så har jeg vært på reisefot 50 av 90 dager. Det er veldig mye til å være vanlig fyr da.

Der Stian forteller om følelsen av å ha funnet en balanse mellom den vanlige fyren og den

turnerende musikeren gir Erlend uttrykk for at han ikke kan fortsette å ha over 200 spillejobber årlig de neste ti årene for å klare seg.

- Jeg droppa ut av videregående og har ikke noen utdanning så jeg får ingen undervisningsjobber, eller noe annet ordentlig arbeid. Hadde ikke mora mi bodd her i byen og kunnet være barnevakt så hadde det faktisk ikke gått. Om jeg hadde tenkt mer langsiktig så hadde jeg nok funnet meg en jobb. Jeg har jo hverken egen leilighet eller bil.
- For du spiller bare, bryter Stian inn.

- Jeg spiller hele tiden, og hadde jeg klonet meg tre ganger så hadde fortsatt alle hatt nok å gjøre. Jeg har 49 arbeidsuker i året og jeg blir aldri rik. Da må jeg nok begynne å skrive låter.

- Jeg har skrevet en del låter, men det er vanskelig å finne sin egen stemme når det går i ett med andre prosjekter. Om ti år må jeg ha lært meg å bruke Macen min og skrive egne låter. Kanskje noen av de jeg har jobbet med som nå etablerer seg som

regissører og lignende kan spørre meg om jeg vil lage musikk til en oppsetning eller en kortfilm. Da kan jeg sitte hjemme og lage låter når jentungen har sovna og ha litt mer normal arbeidstid.

Så hvordan overlever man det første ordentlige bandet?

- Man må ta med seg erfaringene fra det bandet, sier Stian, man må ikke slutte å øve.
- Spill så mye som mulig, støtter Erlend, og spill med folk.
- Ikke vær kresen på spillejobbene!
- Prøv flest mulige sjangre!
- Stå opp om morgenen og gjør noe. Spillejobber kommer ikke rekende. Ingen ringer deg uten å kjenne deg. Du må ut og vise deg fram. Start et eget prosjekt for å fylle dagene med noe. Når du viser at du har smak og skills, tar initiativ og evner å få gjennom idéer, det er da du får jobber. Det er i alle fall sånne folk jeg ser etter når jeg må sette sammen et band. Som kan klokka, ler Stian.

Ønsker du å leve for og av musikken din?
Bli medlem i organisasjonen for norske artister!

BLUR
OF MONSTERS AND MEN
MONICA HELDAL
GOAT
REBEKKA KARIJORD
OKKULTOKRATI

TØNES
JOHN OLAV NILSEN OG GJENCEN
ANGELHAZE
SANDRA KOLSTAD
OSLO
NARVESEN / 7-ELEVEN

6-10 AUG

BILLETTSERVICE.NO / 81533133